

Kalender 2005

På vei til fotballkamp

En munter hurragjeng på vei til fotballkamp i 1930, lenge før man hadde supportere eller fans. De har stilt opp i søndagspuss ved oppslagstavla på stallveggen til A. Refsums Landhandel, det var Skibyens møteplass. Bak gjengen skimtes Ski Bokhandel og Ski Hotell.

Det var trange tider økonomisk, men en glanstid for fotballgruppa i Ski Turn- og Idrettslag. I ti år på rad fra 1924 var Ski A-lag kretsmestere, og noen av spillerne er med på bildet. Det gjelder Reidar Lybæk, "Nuffen" Halvorsen, Thorleif Kjuus og Hans Brenna.

Sportsplassen ble gjort ferdig våren 1925, men dagens Idrettsvegen gikk bare frem til Telegrafan i Sandervegen (i dag Odd Fellow). Sportsplassevegen ble ført videre østover i 1937, men sitt nåværende navn fikk den langt senere. Sommeren 1930 oversendte Kråkstad herredsstyre en henstilling fra bygningsrådet til Ski Vel om å få navn på veiene i det regulerte strøket i Ski sentrum. Veinavn og -skilt kom i 1950-årene.

Gressbanen i Idrettsparken ble innviet i september 1955 etter fem års iherdig dugnadsinnsats i stor utstrekning utført av banens fremtidige brukere. Det falt ved den anledning mange rosende ord om idrettsungdommens innsatsvilje, og kontorsjef Rolf Hofmo i Statens Idretts- og Ungdomskontor uttalte at Ski hadde fått Akershus' vakreste idrettsanlegg.

På oppslagstavla er navnet Biografen lesbart, det var kinoen som holdt til i Samfundsbygningen. Kinoplakaten er ikke lesbar, men året etter kom den første norske lydfilmen, "Den store barnedåpen", basert på Oskar Braatens komedie.

I statsråd ble det i desember 1930 vedtatt å skille ut Ski som eget herred. Det fikk da en befolkning på 4375 innbyggere, Kråkstad fikk 1534.

På forsidebildet er stående fra venstre:

ukj., ukj., Rolf Hansen, Thorleif Kjuus, Rolf Lybæk, Sverre Lie, Reidar Lybæk, ukj., Hans Brenna, Arnulf Halvorsen, Ørnulf Sleipnæs.

Foran fra venstre: ukj., ukj., Arve Schjønberg

Kilder: Ski Idrettslag 1919 – 1949, Østlandets Blad

Bilde: 213-139:0004

1955
SIGGERUD
I.L.

Siggerud Idrettslag 50 år

Peder Langseth inviterte til stiftelsesmøte på Sagatun Velhus i Siggerud den 6. februar 1955. Møtet samlet ca. 50 personer som valgte et styre og besluttet at idrettslaget skulle hete Gjedsjø og Siggerud Idrettslag. Stiftelsesmøtet vedtok at laget skulle ha aktiviteter innen langrenn, hopp, friidrett, håndball og svømming. På denne tiden fantes det ikke noe idrettsanlegg på Siggerud. Det var løkker, skogen, grusveiene og innsjøen Langen som ble brukt til å drive idrettsleik på. Ved årsmøtet høsten 1966 endret laget navn til Siggerud Idrettslag.

Alt i 1956 fikk idrettslaget sitt første idrettsanlegg, hoppbakken på Boger ble kjøpt fra Skiklubben Skimt.

Våren 1957 bevilget kommunen penger til opparbeidelse av en treningsbane på Siggerudmyra, men planene ble først satt ut i livet i 1970. Ett fullverdig idrettsanlegg med idrettshall sto ferdig høsten 1988. På dugnad oppførte idrettslaget et klubbhus to år senere og som siste tilvekst til anlegget ble det høsten 2004 installert en ballbinge.

Idrettslagets dugnadsinnsats hadde også tidligere gitt imponerende resultater: en to kilometer lang lysløype ble tatt i bruk vinteren 1969. Den er senere utvidet til fem kilometer, og i 1974 ble slalåmbakken i Trolldalen åpnet.

I 1963 ble Siggerud skole bygget ut med blant annet en gymsal. Dette betydde mye for aktiviteten i idrettslaget da det ble lettere å samle medlemmene. I 1973 fikk idrettslaget sitt medlem nr. 500 som på det beste økte til 1000 medlemmer i 1997.

I 1971 fikk idrettslaget sitt eget emblem og året etter kom lagsavisa "Siggerudposten" ut for første gang. Denne utkommer fortsatt, over 30 år etter oppstarten. I 1974 arrangerte laget sitt første turorienteringstilbud, "Siggerudtraver'n" som fortsatt arrangeres i en noe mindre og enklere utgave.

Siggerud Idrettslag har i alle år hatt som mål å gi et bredt og barnevennlig idrettstilbud og ikke satse på toppidrett. Allikevel har idrettslaget fostret mange utøvere som har nådd langt både nasjonalt og internasjonalt. Når noen skal nevnes er det naturlig å starte med alpinisten Lasse Kjus. Tikjemperen Tor Skaatom, orienteringsbrødrene Terje og Atle Dengerud, brødrene Roger og Dagfinn Johansen i håndball og sykkelbrødrene Thorleif og Ørnulf Andresen startet alle sin idrettskarriere i Siggerud Idrettslag.

Kilde: Øyvind Elieson

Langhus-speiderne 75 år

Langhus speidergruppe feirer sitt 75-års jubileum 10. februar 2005. Gruppen ble startet ved at sønnene til Carl Eriksen fra Tusse forlangte det av faren sin. De var blitt speideraspiranter i 1. Oppegårdgruppe året før, men mente at det burde være en gruppe på Langhus også. Carl Eriksen fikk støtte fra en del andre hold, bl.a. fra kretslederen Hans Knudsen fra Kolbotn og fra selveste speidersjefen, Hans Møller Gasmann. Så ble speiderarbeid på Langhus satt i gang, og Carl Eriksen åpnet hjemmet sitt på Tusse for speideraspiranter derfra. Resultatet ble at speidergruppen ble høytidelig innviet i den gamle skolestuen på Langhus 10. februar. Godkjenning fra Norsk Speidergutt-Forbund kom en kort stund etter, og er datert 27. februar 1930.

I 1932 fikk speidergruppa sitt første tilholdssted da de tok i bruk Sterkerud.

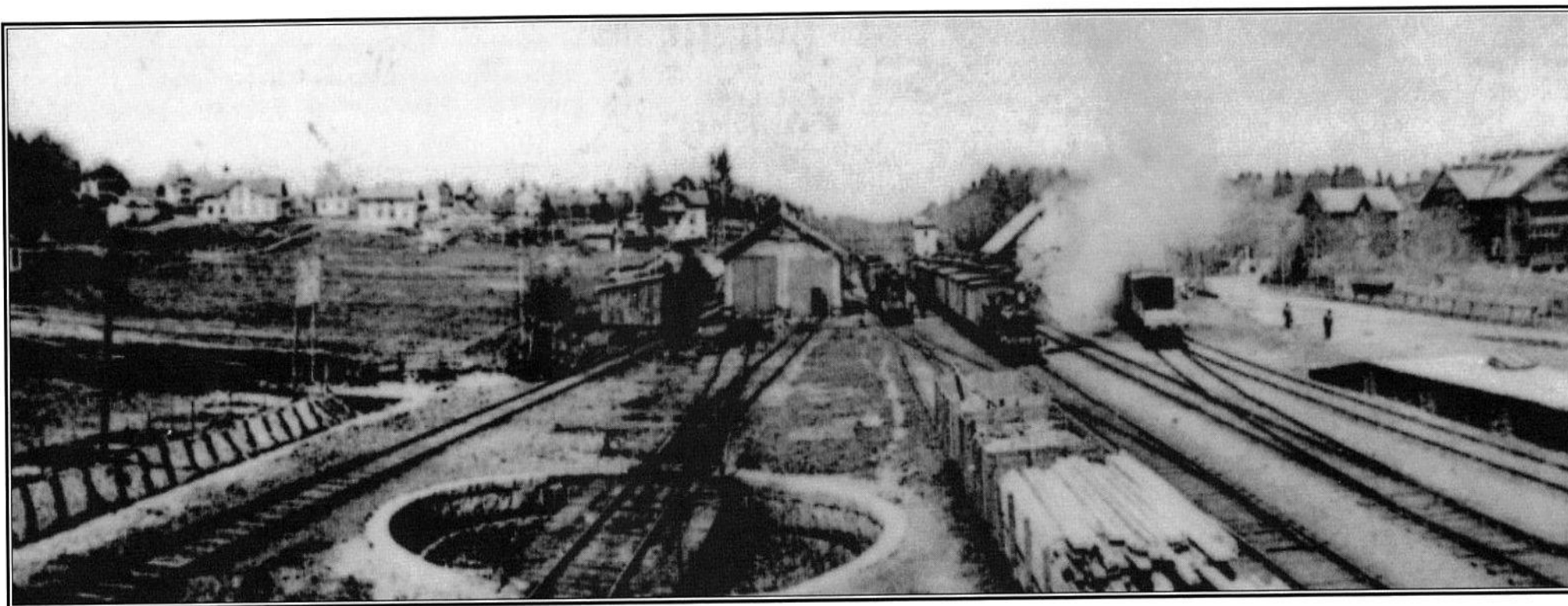
Guttespeiding var blitt startet omkring 1907 av Robert Baden-Powell. På den tiden eksisterte ingen form for organiserte aktiviteter for barn eller ungdom i Storbritannia. I løpet av kort tid ble mange speidergrupper startet både der og i Amerika. Snart begynte andre land å ta etter, og speiding som aktivitet for gutter og unge menn kom til Norge omkring 1909. Det første norske speiderforbund, Norske Gutters Speiderkorps, ble etablert i 1910, og Norsk Speidergutt-Forbund ble stiftet 1. februar 1911.

I 1912 opphørte det første forbundet og medlemmene gikk over til NSF.

1. Langhus speidergruppe hadde før krigen patruljer fra Ski som deltok i møtene på Langhus. Patruljeføreren for en av disse var Trygve Kristiansen, og fra 1932 ble deres møter avholdt i Ski med ham som delingsfører. 1. Ski speidergruppe ble dannet i 1945 med ham som troppsfører. En gruppe for jentespeidere ble startet på Langhus før krigen, og i likhet med guttene dro jentene fra Ski til Langhus på møter. Fra året 1978 gikk jentene og guttene på Langhus sammen i 1. Langhus speidergruppe, da jenteforbundet og gutteforbundet ble slått sammen til Norges Speiderforbund.

Speiding på Langhus har gått litt opp og ned gjennom tidene, men de siste 25 år har vært en vekstperiode nesten uten stopp. Speidergruppen har i løpet av denne tiden vært, og er fremdeles, en av Norges største.

Etter solid dugnadsarbeid flyttet speidergruppa i 1992 inn i eget hus som var oppført vis-à-vis Langhus skole.

Ski stasjon 1904. I forgrunnen ligger stasjonens første svingskive. I bildets venstre kant kan vi skimte den sagbruksbygningen som lå vest for jernbanen i mange år. I bakgrunnen til venstre sees bebyggelsen i Nordbyvegen med bl.a. Wergelands Minde, Breidablikk og Lundeby. På stasjonsområdet ser vi midt i bildet lokomotivstallen og i bakgrunnen det nyoppførte og umalte vanntårnet som ble plassert i parken inntil spor 1, syd for og tett opp til jernbanebroa. Dampen fra lokomotivet i spor 2 skjuler stasjonsbygningen og pakkhuset. På skrå ut fra hovedsporene til høyre står det oppstilt vogner mot pakkhusperrongen. I høyre bildekant sees dragestilsvillaen "Vanaheim" med stabbur.

Svingskivene ved Ski stasjon

Den første svingskiva ved Ski stasjon var på plass da Østre Linje og stasjonsanlegget ble innviet i 1879. Denne skiva som var en likearmet svingbro med svingtapp (også kalt pivot eller "kongebolt") i midten, var håndoperert og svingbar i 360° og lå, som det framgår av bildet, på sør-siden av den første lokomotivstallen og på høyde med ekspedisjonslokalene i dagens stasjonsbygning. Skiva var plassert i et av de gjennomgående hovedsporene og utgjorde således en klassisk konstruksjon fra konstruktørene.

Den andre svingskiva på Ski stasjon ble bygget lengre syd på stasjonsområdet og i tilknytning til den nye lokomotivstallen som ble oppført 1912 eller 1913. Denne svingskiva ligger fortsatt intakt som et kultur- og jernbane-historisk objekt fra stasjonens storhetstid.

Siste gang svingskiva ble benyttet til å snu et lokomotiv i ordinær trafikk var i juli 1958 før Østre Linje ble elektrifisert mellom Ski og Sarpsborg. Nå benyttes skiva kun til å snu anleggsmaskinene (Robel-togene) som blant annet benyttes til snørydding av linjene i Skis nærområder.

Begge skivene på Ski var konstruert for håndkraft og det fortelles at 2 mann kunne svinge skivene med en last på opp mot 130 tonn hvis bare vekta ble fordelt likt over svingtappen.

Så lenge Feltartilleriregiment nr. 1 hadde aktiviteter på Monsrud i Ski var det et krav fra Forsvaret at skiva skulle være intakt.

*Kilder: Per Kjeldaas, Norsk Jernbaneklubb avd. Ski,
kalenderkomitéen*

Bilde: 213-215-0009

Olga Ambjørnrud – allsidig yrkeserfaring og mye livsglede

Bildet er tatt i 1920, og viser fra venstre 11-årige Olga Ambjørnrud, Astrid Grydeland og søsknene Maren, Hilda og Lisa Ambjørnrud. Jentene er fotografert i havnehagen nedenfor Ambjørnrud gård, en storgård nær grensen mot Hobøl. Det ble feiret at slåttonna var over, og jentene pyntet seg derfor med blomsterkranser i håret.

Olga ble utdannet ved Statens Lærerskole i husstell på Stabekk, og var svært interessert i ernæringslære. Hun fikk stilling som proviantforvalter ved Rikshospitalet, en stilling som innebar alt matinnkjøp og ansvar for pasientenes ernæring.

Under krigen ble dette en stor utfordring. Sykehuset kunne ha opptil 1100 pasienter og enda flere ansatte som alle skulle ha skikkelig bevertning. Olga kom raskt i konflikt med en stornazist som ønsket å bli eneleverandør av fiskevarer til sykehuset, til tross for at varene var elendige. Da mannen ble innlagt som pasient, sørget Olga for at han fikk servert sin egen fiskepudding, noe han likte dårlig. Senere ble det skifte av leverandør.

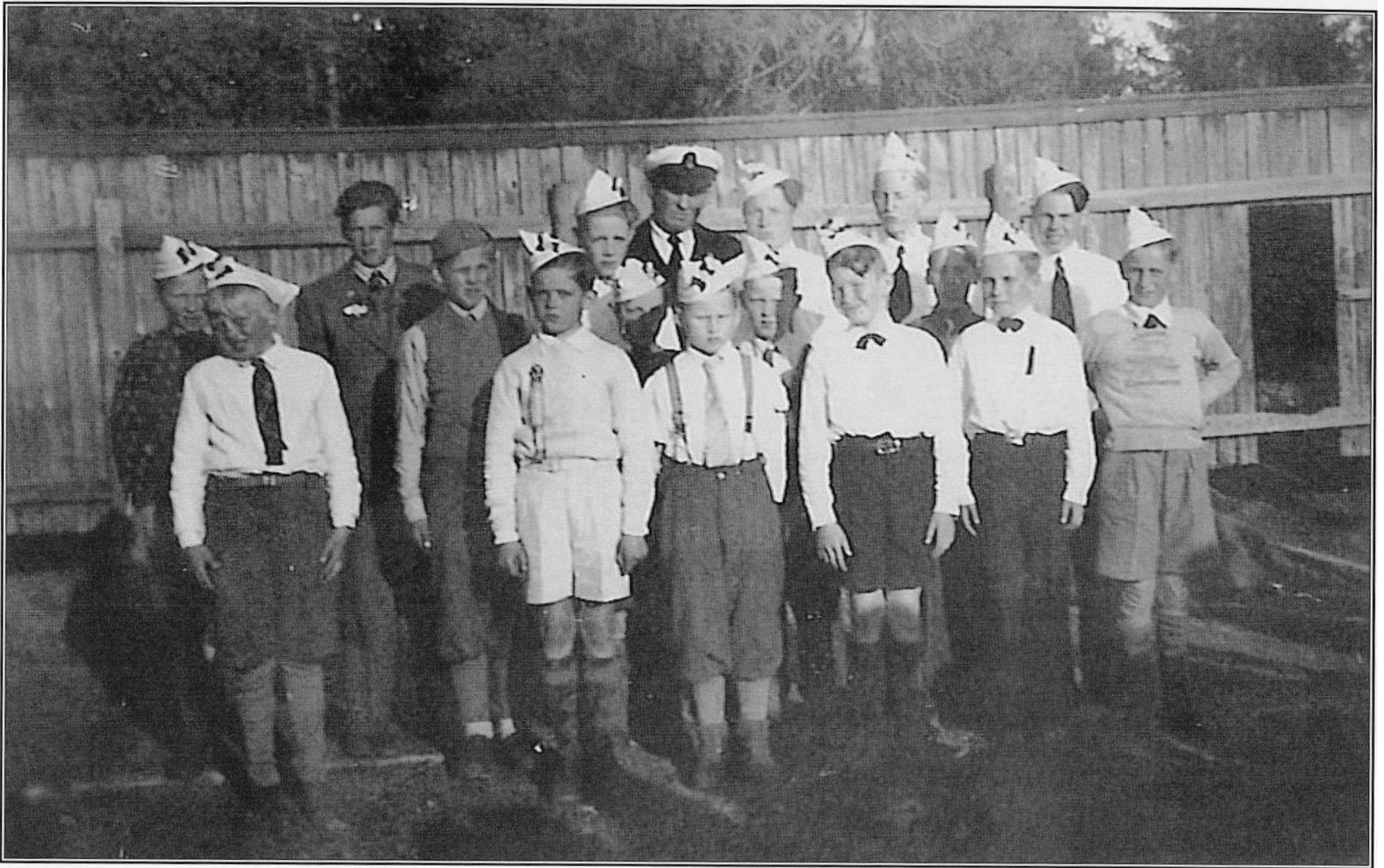
Olga så det generelle behovet for utdanning av kjøkken-sjefer for storhusholdninger. Disse hadde sin bakgrunn i kokkeyrket, og hadde gjerne dårlig kunnskap om ernæringslære og økonomi. Med statlig hjelp fikk Olga i gang en skole for denne yrkesgruppen - Statens skole for storhusholdning – på Grorud. Her ble hun rektor og foreleser, og arbeidet her til hun ble 70 år. For sitt virke ble hun i 1979 hedret med Kongens fortjenstmedalje i gull.

På 1960-tallet skrev Olga flere kokebøker, bl.a.: Norsk mat og slakt og en lærebok for Statens Lærerskole i husstell på Stabekk.

På 90-tallet skrev hun en memoarbok: Året rundt på Ambjørnrud fra 1912 – 23. Som pensjonist flyttet Olga til Drøbak, hvor Hans Ambjørnrud i 1923 hadde kjøpt den gamle sorenskrivergården. Her bor hun i dag.

Kilde: Olga Ambjørnrud

Bilde: 213-161:0017

Første rad fra venstre: Tor Lesteberg, Håkon Floor Øyen, Leif Fjellheim, Edgar Berger, Knut Mørk, Johan Johansen. Andre rad fra venstre: Hans Haga, Kjell Navestad, Kåre Nilsen, Ole Johan Bergersen, Kåre Falstad. Tredje rad fra venstre: Hans Navestad, Nils Mørk, Dirigent Ole Bergersen, Gunnar Kristiansen, Birger Falstad, Kjell Nøstvedt.

Bjerke skoles guttemusikkorps

Da Kråkstad skole skulle innvie sin nye fane til 17. mai 1931, fikk Ole Bergersen, Grønli, en forespørsel fra Karl Tollefsrød om han kunne starte et korps på Bjerke skole. Han hadde ledet et korps i Ås og hadde erfaring fra militærmusikken, og spilte selv flere instrumenter.

Bergersen hadde noen gamle instrumenter selv, noen ble lånt av Ås musikkorps og verkseier Hans Hoelstad ga et nesten nytt althorn til musikken. Bare gutter skulle være med, jenter i korps var utenkelig den gang.

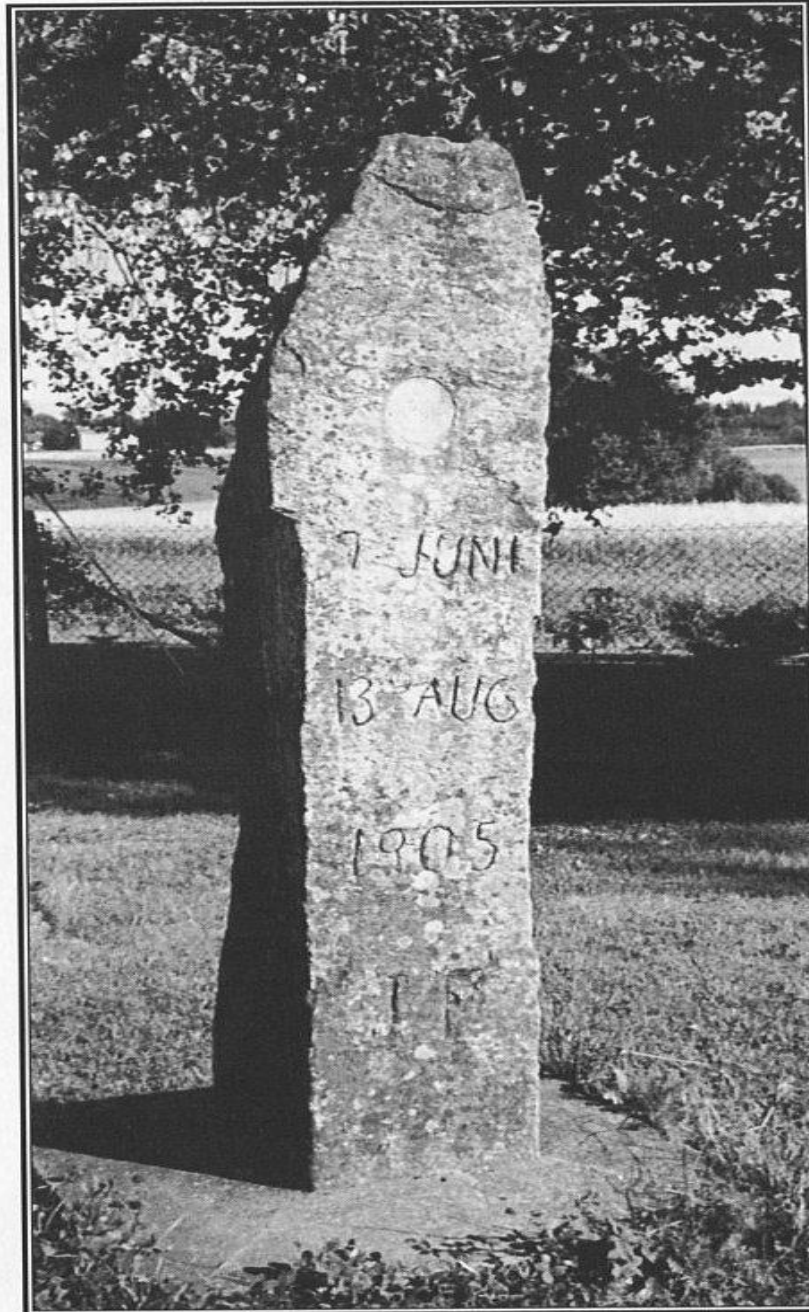
Med lyseblå bluser og marineblå korte bukser og sangerluer med blanke skygger marsjerte korpset de fem kilometerne fra Bjerke til Kråkstad skole 17. mai 1931 for å lede barnetoget.

Under krigen ble virksomheten lagt ned, men et nytt korps ble organisert etter frigjøringen. Guttene på bildet hadde spilt sammen fra høsten 1945 og viser korpset oppstilt på Kråkstad idrettsplass etter barnetoget 17. mai 1946. Som bildet viser hadde de ikke uniformer. Det var rasjonering på det meste, men foreldrene klarte å skaffe luer til alle.

Korpset hadde opprinnelig bare elever fra Bjerke skole, men for å sikre rekrutteringen ble det etter hvert også tatt opp elever fra Kråkstad skole. Korpset hadde en aktiv periode fram til 1950 med konserter og musikkstevner, men medlemstallet gikk ned.

Folkeopplysningsrådet i Kråkstad lanserte idéen om at det skulle stiftes et nytt korps, Kråkstad skolemusikkorps. Dette skapte en del strid i kretsen rundt korpset ved Bjerke skole, men 25. oktober 1953 ble Kråkstad skolemusikkorps stiftet og Bjerke skolekorps gikk inn i dette.

Kilder: Birger Bergersen, Kåre Falstad, kalenderkomitéen

Unionsoppløsningen og bautaen ved Bjerke skole

Johannes Olsen Frogner var lærer på Bjerke skole ved unionsoppløsningen i 1905. Han var født på Frogner i Kråkstad 3. august 1840. Etter eksamen fra Asker seminar ble han ansatt i Kråkstad i august 1862 i en alder av 22 år. Han underviste i leide lokaler og fikk kost og losji på gårdene.

Da Bjerke skole var ferdig i 1871 flyttet han inn i skolehuset. Ved siden av undervisning på Bjerke hadde han også undervisning på Mørk skole fram til 1879 da denne kretsen fikk egen lærer. Frogner virket som lærer i 43 år.

I 1905 uttalte den svenske arbeiderfører Hjalmar Branting: "Den 27. mai 1905 avgikk unionen mellom Norge og Sverige stille ved døden i en alder av 90,5 år. Det som nå står igjen er begravelsen og booppjøret" Viktige begivenheter gjennom året var bl.a. 27. mai da svenskekongen nektet å godkjenne eget norsk konsulatvesen, 7. juni la de norske statsrådene ned sine embeter og den 13. august ble det holdt folkeavstemning som gav som resultat 184 mot oppløsning – 368.392 for.

Frogner fikk reist en bauta på Bjerke skole som en markering av unionsoppløsningen og viktige datoer for denne. På statuen står året 1905, datoene 7. juni og 13. august og Frogners initialer.

Ifølge et intervju i Ø.B. med Hans Haugland i 1955 var forholdene spente omkring dette århundreskiftet. Allerede i 1895 fikk Ski føling med unionsstriden, da det rene norske flagg ble heist på Vestre Dahl skytebane. Folkeavstemningen om unionsoppløsningen foregikk på kommunelokalet på Kjeppestad. Ski og Kråkstad var en kommune, og alle måtte dit for å stemme. Lokalt var det en stemme mot unionsoppløsningen, men når det gjaldt kongedømme eller republikk var den lokale uenigheten større.

Mange våpenføre menn fra kommunen stilte som grensevakt i 4. linjebatteri som i 1905 besto av 192 hester og 193 mann.

Kilde: Kalenderkomitéen

Boger Landhandleri

Boger Landhandleri ble etablert i 1934 av Alfhild og Sven Boger i nytt tilbygg til hovedhuset på Boger gård. Johanne Boger, Svens mor, hadde for øvrig i flere år drevet en bu (kiosk) på vestsiden av Siggerudveien, som gikk tvers gjennom gårdstunet. Sven Boger døde allerede i 1942, men Alfhild fortsatte driften fram til 1957. Margot og Jens Myhrer overtok landhandelen, og drev fram til nedleggelsen i 1960.

Vareutvalget var variert; alt fra drops til gummistøvler og saltsild fra tønne kunne man få tak i. Det var etterspørselen som tilsa hva som var å finne i hyllene. Mange unge jenter hadde sin første jobberfaring som "butikkdame" på Boger Landhandleri.

Sør for gården ble det bygget en tømmerhytte i 1933-34. Bogerkollen ble et yndet utfluktssted for Skis befolkning, særlig vinterstid med Gaupesteinsløypa rett utenfor. Stedet ble også brukt som festlokale, og under 2.verdenskrig var det også tilholdssted for Hjemmefronten. I 1942 ble hytta solgt til Oslo-firmaet C. Frogner, som benyttet den til firmahytte. Utleievirksomheten fortsatte imidlertid, til glede for bl.a. Ski-russen. Hytta ble kjøpt tilbake fra C. Frogners konkursbo i 1965 av Eva og Sven Tore Boger, som bygget nytt hus på Bogerkollen.

På fotoet fra 1939 ses mange personer utenfor butikken, som på den tid ofte var møtested for Gjedsjø-folk og tilreisende fra Oslo, og andre steder. Vi ser eieren Sven Boger med sikspens, leiende på sønnen Sven Tore. Datteren Liv Berit står foran vinduet. Ved bensinpumpa står lastebilen "Den røde fare" med nummerskilt C-14449 parkert. Den ble bl.a. brukt til å frakte varer hjem til kundene.

Da det i 40- og 50-årene også var mange folk i arbeid på gårdene i Skaubygda, som omegnen ble kalt, sier det seg selv at grunnlaget for landhandel-drift var gunstig. Det var i alt tre butikker i nærområdet. Ved siden av Boger Landhandleri fantes den gang Bru Landhandel og Vellumstadvika Landhandel. Senere års nyetableringer har vist seg ikke å være levedyktige.

Blomkåldyrking i Ski

Allerede i 1920-årene ble det produsert grønnsaker i Ski for salg i Oslo; det var mest purre, selleri og persille. Det er naturlig at det lokale markedet først ble utnyttet. Aksel Andresen i Enga kom fra Nordby i Ås og var kjent med blomkåldyrking derfra. Han og kona, Astri, begynte med denne produksjonen i 1924. Det viste seg at det var penger å tjene på blomkål, og det ble den spede begynnelsen på en betydelig dyrking i Ski. Produksjonen fikk sitt kjerneområde på gårdene rundt Nærevannet fra 1940-årene til ut i 1990-årene. Blomkål ble også dyrket på andre gårder i Ski. Men det var sjelden mer enn 12-14 bønder som drev denne produksjonen samtidig. I dag er det ikke mer enn 2-3 stykker tilbake.

I 1970-årene ble opptil 450 dekar nyttet til blomkål. Den samlede produksjonen var oppe i 550 til 600 tonn, eller om lag 10 prosent av den norske produksjonen fra dette lille, men sterke miljøet i Ski.

Det er innhøsting som er arbeidstoppen i blomkåldyrkinga. For å klare dette ble alle familiens arbeidsressurser benyttet. Men produksjonen var så stor at arbeidskraft måtte hentes inn utenfra. Svært mange av blomkåldyrkerne benyttet seg av muligheten til å få utenlandske praktikanter, blant annet fra Danmark, USA, Tyskland, Nederland og Sveits. Det var opptil 25 til 30 slike ungdommer i Ski. De fleste av de utenlandske praktikantene var unge jenter. Noen av disse er blitt boende for godt i Ski.

Årsakene til den store nedgangen i blomkåldyrkingen er mange, men utover i 80-årene var det en betydelig overproduksjon, og prisene til direkte konsum falt. Men nå var det blitt et marked for frossenvare, og mye av produksjonen ble derfor i 80- og 90-årene levert til fabrikk. Det vokste fram produksjonsmiljøer som lå nærmere leveringsstedet. En annen årsak til frafall av produksjon i Ski-området var nok også at det ble generasjonsskifte på flere gårder. De unge fant det mer lønnsomt og bekvemt å ta seg arbeid utenom bruket.

1.rekke fra venstre: Gudrun Gjerdrum, Solveig Sande, Ragnhild Holmaas, Lars Herrestvedt (rektor), Klara Kiserud, Vera Flattum og Gerd Næss.
2.rekke fra venstre: Thoralf Skraastad, Ragnvald Tonstad, Bent Vale, Sverre Bruun, Alv Aksnes, Osvald Martinsen, Karl Rustad, Louis Løvold og Per Skansen

Lærerkollegiet ved Ski kommunale høyere almenskole i 1946

Ski kommunale høyere almenskole kunne i 1946 feire sitt 25-års jubileum og ved den anledning ble lærerkollegiet fotografert. Skolen var blitt opprettet i Ski i 1921 med 31 elever fordelt på 1. og 2. middelskoleklasse. En tredel av dem var utenbygds, dvs. fra Kråkstad, Nordby og Enebakk. Lærerpersonalet besto av bestyrer og tre lærere i full stilling pluss timelærere. Skolen hadde lokaler i den nyoppførte Samfundsbygningen inntil den brant i 1937.

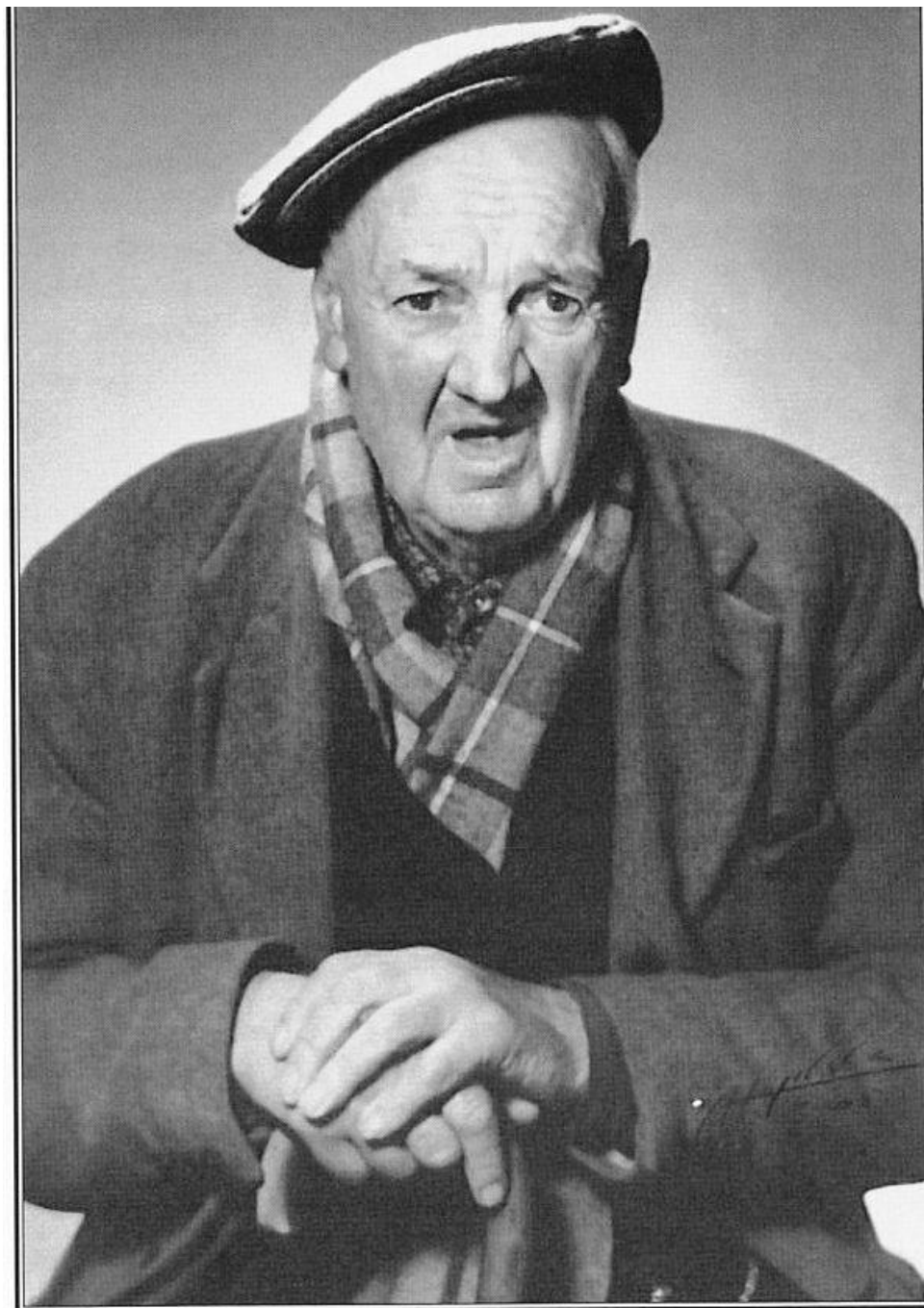
En egen og moderne skolebygning ble påbegynt i 1938 og tatt i bruk året etter, det er den nåværende og påbygde Ski Ungdomsskole i Kirkevegen. Samtidig kunne man realisere planene om et gymnas for Ski og omkringliggende distrikter. Det første artiumskullet ble uteksaminert i 1941 med i alt 9 elever, 5 på reallinjen og 4 på engelsklinjen. Middelskolen ble avviklet samme året og hadde 41 elever i avgangsklassen. I jubileumsåret hadde skolen ca. 300 elever fordelt på realskole og gymnas og lærerkollegiet hadde vokst til 16.

I takt med befolkningsveksten og samfunnets krav til høyere utdanning økte elevtallet og skolen ble interkommunal. Ved innføringen av 9-årig grunnskole overtok fylket de videregående skoler og i Ski ble det i 1968 reist nytt bygg for det 3-årige gymnas ved Idrettsparken med plass til ca. 600 elever.

Av lærerne på bildet var det noen som bosatte seg i Ski og de vil være kjent av mange generasjoner elever i hele Follo. Ragnhild Holmaas var med helt fra starten i 1921, Klara Kiserud fra 1927, og begge tjenestegjorde i godt over tretti år. Av lektorene var Bent Vale med fra gymnaset startet i 1938, og han ble i stillingen i 44 år. Kollegene Osvald Martinsen og Karl Rustad i hhv. 39 og 37 år.

Kilde: Kalenderkomitéen

Bilde: 213-0455:019

Sigurd Loff

Sigurd Karlsen, eller Sigurd Loff, var et kjent ansikt i Ås og Ski til ut i 1960-årene. Han var født i Nordby i Ås, men kom til å oppholde seg i Ski. Han ble betegnet som bygdeoriginal. Han livnærte seg av å lage sopelimer og visper som han solgte rundt om i bygda.

Salget av det han lagde, gav nok ikke mye penger i pungen. Ofte byttet han sopelimene med et måltid mat. Sigurd Loff har det ettermæle at han var en ærlig mann. Han tagg kanskje ikke direkte, men han var god til å ordlegge seg slik at han ble forstått. Det er sagt om Sigurd at han kunne greie flere middager på samme dag.

Han visste godt hvilke steder han kunne få mat og når det var mat å få rundt om på de enkelte gårdene. Men det var nok ikke bare Sigurd Loff som holdt regning med måltider og god mat på den tid han levde; det gjorde også offentlige tjenestemenn som reiste gårdimellom. Forskjellen var nok at Sigurd fikk maten på kjøkkenet, mens "lensmann, prest og fut" ble servert i spisestua.

Sigurd Loff overnattet ofte i låver eller i høyløer. Han ba om lov, leverte fra seg pipe, tobakk og fyrstikker. Det var således trygt å la Sigurd overnatte. I Ski var det mange gårder hvor han fikk lov til dette.

De siste årene fikk han nyte godt av velferdssamfunnets goder med fast plass på pleiehjemmet i Kråkstad. Likevel var Sigurd ute med sopelimene og overnattet på de stedene hvor han tidligere hadde hatt natteleie.

10. oktober i 1966 la Sigurd Loff ned sin vandringsstav for godt, vel 81 år gammel. En kjent person med sikspens, sekk og stokk - en noe original figur kan hende, men et godt menneske med mange venner og kjente ble dermed borte for bestandig.

Kilder: Torbjørn Haga, Østlandets Blad

Bilde: 213-150:0006

Condisen

Eiendommen Torvgården ble skilt ut fra gården Mellom Sander i 1920.

Gunnerius Hilmar Herrefosser kjøpte eiendommen og oppførte to bygninger på denne i midten av 20-åra. Herrefosser hadde sin flotte leilighet i bygningen som lå ved torget i Idrettsvegen. Herfra drev han sin forretningsvirksomhet som brukseier. Enken Augusta forvaltet eiendommen fra desember 1940 til sin død i mai 1955 da sønnen Ole overtok. Ole Herrefosser hadde bolig og kontor for sin sakførervirksomhet i 1. etasje i bygningen.

Etter at A/S Torvgården overtok eiendommen sommeren 1968, fulgte i 1973 et eierfellesskap ledet av advokat Tormod Kandahl og deretter vinteren 1990 selskapet Ski Eiendommer A/S som rev den gamle bygningen og førte opp dagens forretningsgård og gav den navnet Torvgården.

Torvgården i 1920-årene

Den gamle Torvgården hadde fra starten lokaler for Ski Sport og en kjøttforretning.

I kjelleren var Ski Conditori, et populært serveringssted som på folkemunne var kjent som Condisen. I tilknytning til konditoriutsalget var det moderne produksjonslokale for framstilling av brød og bakervarer. Senere etablerte Don Pablo Pizza sitt første utvalg i Ski i disse kjellerlokalene.

Kilde: Kalenderkomitéen

En familiekronike

Anna og Hans Andreas Sleipnæs kom begge fra Rødøy i Nordland. I 1915 kom de til Ski via Porsgrunn og Oslo. De hadde med seg en stor barneflokk, fire jenter og fem gutter. Hans Andreas hadde startet Den Norske Møbelfabrikk den 21.5.1893 i Oslo. Driften fortsatte i Ski, og etter noen år ble navnet endret til H. And. Sleipnæs Møbelfabrikk AS.

Familien bodde på Nyborg ved siden av fabrikkens. Fabrikkens sysselsatte på det meste ca. 20 personer. De fleste arbeidet der i mange år. Driften opphørte rundt 1980, da det ikke var noen som kunne drive den videre. I 1948 fikk Hans Andreas Kongens fortjenstmedalje.

På bildet fra 1913 er brødrene Hans Andreas jr., Thorolf og Finn Sleipnæs fotografert i sin fineste stas. De to øvrige brødrene, Bjørn og Ørnulf, er ikke med på bildet. Bjørn var sjef for bedriften og utdannet snekker, Ørnulf var ansvarlig for regnskapene, Thorolf var snekker og lakkerer. Finn drev som regnskapsmann i Oslo, mens Hans Andreas jr. hadde sitt eget snekkerverksted i Oppegårdveien. Sammen med broren Bjørn var han med og stiftet Ski Turn- og Idrætsforening den 19. februar 1919.

Gründeren Hans Andreas sen. var toppsjef til han døde i 1959, nesten 90 år gammel.

Jentene i Sleipnæs-familien gjorde seg bemerket i lokalmiljøet gjennom deltagelse i humanitært arbeid og kulturelle aktiviteter.

Hjørdis, gift Hafslund, var i en årrekke formann i Ski Røde Kors. Hun var aktiv i byggingen av Røde Kors Sykestue. Hun fikk også Kongens fortjenstmedalje. Ruth, gift Ruud, var også engasjert i Ski Røde Kors.

Inger, gift Løchen, var aktiv i Ski Turn- og Idrætsforening, senere Ski Idrettslag. Hun var med i alle idrettslagrevyer sammen med sine brødre, Bjørn og Thorolf. Inger var også lotte og mangeårig formann i Ski Lotteforening.

Reidun, gift Dahlstrøm, bodde i alle år i Oslo, hvor hun drev sin egen kjoleforretning.

Kilde: Ruska Nielsen

Registrering av bilder

Ski Historielag er interessert i bilder fra alle kanter av kommunen. Vi kommer gjerne hjem til deg for å notere opplysninger om bildene dine og låne med disse for avfotografering.

Ta kontakt med oss så blir vi enige om en dag som passer for deg med et besøk.

Alle bildene i denne kalenderen finnes i fotoarkivet til Ski Historielag. Hvis du har lyst på en kopi av et bilde kan du henvende deg til ansvarlig for fotosamlingen.

Hovedansvarlig for fotosamlingen:
Bjørn Myrvoll, tlf. 64 87 45 41

Tidligere års kalendere kan fåes ved henvendelse til:
Per A. Krogstie, tlf. 64 87 32 43

Takk

Vi takker alle som har hjulpet oss med bilder og opplysninger til årets kalender.

Takk også til alle som hjelper oss med å selge kalenderen.

Rolf Ottesen Grafisk Produksjon har trykket kalenderen.

Ivar Johnsen

Aase Klohs

Bjørn Myrvoll

Nils Mørk

Knut Repstad

Jan Svendsen

Ragnhild Sæthren